τα, ὅλην τὴν πνευματικὴν δύναμιν τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ ὁποία τὸν Ἑλληνικὸν Ὄλυμπον ἀναγνωρίζει ὡς ἰδανικὴν αὐτῆς πατρίδα.

Μεθαύριον τὴν προσεχῆ Πέμπτην ἡ νεωτέρα Ἑλλὰς πανηγυρίζει τὴν ἑορτὴν τῆς ἀναγεννήσεως τῆς ἀνθρωπότητος. τὴν ἑορτὴν τῆς Ἐθνικῆς παλιγγενεσίας της καὶ τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Ὀλύμπου τῶν δοξασμένων τοῦ παρελθόντος της θεῶν. Ἀπὸ τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ κόσμου συνέρρευσαν οἱ μῦσται τῆς μεγάλης θρησκείας τοῦ ὡραίου διὰ νὰ κοινωνήσουν εἰς μίαν μεγάλην πανήγυριν τοῦ πνεύματος τοῦ ὁποίου οἱ ναοὶ ἵστανται ἀκόμη ὀρθοὶ καὶ οἱ θεοὶ ἐκ τῶν νεκρῶν ἐγείρονται.

Ἡ Ἑλλὰς ὑπερήφανος πάντοτε μητέρα καὶ δημιουργὸς τοῦ ὡραίου, προσφωνεῖ μὲ τὴν μαγικὴν φωνὴν τῆς φύσεως της, εἰς τὰ πνευματικὰ τέκνα της τὸ καλῶς ἦλθετε. Ὑπὸ τὴν φιλόξενον καὶ σαπφειροπελεκημένην στέγην τοῦ οὐρανοῦ της ὁ ξανθὸς Ἀπόλλων σκορπίζει εἰς τιμὴν αὐτῶν τὰ χρυσᾶ του μειδιάματα καὶ ὁ Ὑμηττός, ὁ Πάρνης καὶ τὸ Πεντελικὸν μὲ πέταλλα ἴων καὶ ἀνταυγείας ρόδων καὶ κρίνων στολίζουν τὴν εἰκόνα τῆς τελετῆς, τὴν ὁποίαν τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν ἀδελφωμένον εἰς ἀνθρωπότητα τοῦ πνεύματος πανηγυρίζει ἐπὶ τοῦ Παρθενῶνος.

ΑΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑΙ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Α΄.

Ἀπὸ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου μέχρι τοῦ τελευταίου τῶν Παλαιολόγων ἑβδομῆντα ἐννέα αὐτοκράτειραι ἀνῆλθον εἰς τὸν θρόνον τοῦ Βυζαντίου. Ἐὰν ἀπὸ αὐτὰς ἀφαιρεθοῦν ἕνδεκα σύζυγοι τῶν τελευταίων Ρωμαίων αὐτοκρατόρων, οἱ ὁποῖοι ἐβασίλευσαν πρὸ τῆς διαιρέσεως τοῦ Ἀνατολικοῦ ἀπὸ τοῦ Δυτικοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους καὶ ἓξ ἄλλαι ἀκόμη, αἱ ὁποῖαι ἐβασίλευσαν ἐπὶ τῶν Λατίνων αὐτοκρατόρων, αἱ ἀποκλειστικῶς Βυζαντιναὶ αὐτοκράτειραι εἶναι ἑξήντα δύο.

Εἰς τὸ Βυζαντινὸν κράτος, εἰς τὸ ὁποῖον ἁπλοῖ στρατιῶται εὐνοηθέντες ἀπὸ τὴν τύχην ἔγιναν ἱδρυταὶ ἰσχυροτάτων δυναστειῶν, ὅπου ἡ ἀρχὴ τῆς διαδοχῆς τοῦ στέμματος δὲν ἦτο ἐντελῶς κανονισμένη καὶ ὑπεβάλλετο εἰς συχνὰς μεταβολάς, αἱ ἰδέαι τῆς Φεουδαλικῆς εὐγενείας φυσικὸν ἦτο νὰ μὴ ριζοβολήσουν.

Κάθε νέα, ὡραία καὶ καλῶς ἀνατεθραμμένη πατρικία, προικισμένη μὲ πνευματικὰς καὶ ψυχικὰς ἀρετάς, ἠδύνατο νὰ ἐλπίζῃ ὅτι τὸ στέμμα Αὐγούστας θὰ περιέβαλλε τὸ μέτωπόν της καὶ ὅτι θὰ κατελάμβανε τὸν θρόνον αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος εἰς τὸ ἀνάκτορον τῆς Βυζαντινῆς αὐτῆς Ἀκροπόλεως, τοῦ ὁποίου ὁ πλοῦτος καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια κατέπλησσαν καὶ ἐθάμβουν.

Ἀλλὰ καὶ κάθε νέος εὐγενής, γενναῖος καὶ καλὸς στρατιώτης ἠδύνατο ἐπίσης νὰ γίνῃ ὁ ἐκλεκτὸς σύντροφος αὐτοκρατορικῆς πριγκηπίσσης, διαδεχόμενος ἀμέσως τὴν ἐξουσίαν ἐκείνης εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν ὑποθέσεων τοῦ κράτους.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς αὐτοκρατορίας ἡ ἐκλογὴ τῶν βασιλευόντων ἐγίνετο ἐλευθέρως καὶ συχνὰ ὁ ἔρως ἔπαιζε τὸ κυριώτερον μέρος εἰς τὴν ἐκλογὴν αὐτήν.

Μετὰ τὸν Χον ὅμως αἰῶνα τὰ πράγματα ἤλλαξαν καὶ μόνον συμφέροντα τοῦ κράτους ἀπεφάσιζαν τοὺς βασιλικοὺς γάμους. Συχνὰ συνέβαινεν, ὥστε νέα πριγκήπισσα αὐτοκρατορικοῦ γένους, μόλις δώδεκα ἢ δέκα τεσσάρων ἐτῶν νὰ δίδεται εἰς γάμον εἰς πρίγκηπας ξένους καὶ πολλάκις εἰς ἀρχηγοὺς βαρβάρους καὶ ἀπολιτίστους λαῶν γειτόνων.

Οἱ γάμοι αὐτοί, οἱ ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν τοῦ κράτους, εἴτε διὰ τὸ παρόν, εἴτε διὰ μέλλον ἀπώτερον, ἀπεφασίζοντο, χωρὶς νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ συγκατάθεσις τῶν ἐνδιαφερομένων. Εἰς τοὺς γάμους αὐτοὺς ἀνεπτύσσετο ἰδιαιτέρως ἡ τόσον φημισμένη Βυζαντινὴ διπλωματία, ἡ τόσον θαυμασίως διωργανωμένη, παρὰ τῆς ὁποίας τόσα ἔλαβε μαθήματα ἡ Βενετία βραδύτερον καὶ τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα καὶ σήμερον ἀκόμη ἐπηρεάζουν τὴν τύχην νεωτέρων λαῶν.

Γεγονὸς παράδοξον διὰ τὸν Βυζαντινὸν λαόν, ὁ ὁποῖος ἐθεωρεῖτο τόσον φανατικὸς εἶναι ἡ διὰ τοὺς γάμους αὐτοὺς μεγάλη ἀνεξιθρησκεία.

Πολυπληθεῖς γάμοι πριγκηπισσῶν ἐγένοντο μετὰ μουσουλμάνων. Τὸ μόνον δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἐπεφυλάσσετο εἰς τὰς χριστιανὰς πριγκηπίσσας ἦτο ἡ ἐλευθερία των νὰ μένουν πισταὶ εἰς τὴν θρησκείαν των. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος εἶχεν ἀρραβωνίσει τὴν θυγατέρα του μὲ τὸν Τοῦργον ἡγεμόνα Χορμίσδαν, ἄλλως τε καὶ ἡ ἱστορία τῶν Μογγόλων, τῶν Περσῶν καὶ ἄλλων ὀθωμανικῶν σουλτάνων μᾶς δίδουν πληροφορίας πολλῶν τοιούτων γάμων μετὰ χριστιανῶν πριγκηπισσῶν. Τὸ παραδοξότερον δὲ εἶναι ὅτι ὁ Ἰωάννης Καντακουζηνός, ὁ ὁποῖος τόσον εὐσεβὴς ἦτο, ὥστε καὶ αὐτὸς καὶ ἡ σύζυγός του Εἰρήνη ἐτελείωσαν τὴν ζωήν των εἰς μοναστήριον, δὲν ἐδίστασαν νὰ ὑπανδρεύσουν τὴν κόρην των Θεοδώραν μὲ τὸν σουλτάνον τῶν Τούρκων Ὀρχάν, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχεν ἐρωτευθῆ μὲ πάθος.

Ἀλλὰ καὶ ὀθωμανίδες πριγκήπισσαι ἀνῆλθαν εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν θρόνον τοῦ Βυζαντίου, ὅπως ἡ κόρη τοῦ Τούρκου Χαγάνου ἔγινε σύζυγος Ἰουστινιανοῦ τοῦ Β. Μὲ μόνην τὴν διαφοράν, ὅτι αὐταὶ ὑπεχρεοῦντο νὰ γίνουν χριστιαναί.

Οἱ γάμοι Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων μετὰ πριγκηπισσῶν τῆς Δύσεως, εἶναι κατὰ φυσικὸν λόγον πολυπληθέστεροι, ἀλλὰ καὶ βασιλικῶν πριγκηπισσῶν τοῦ Βυζαντίου μετὰ ἡγεμόνων τῆς Δύσεως.

Μὲ τοὺς Κομνηνοὺς οἱ τοιοῦτοι πριγκηπικοὶ γάμοι πληθύνονται. Ὁ Ἰωάννης, ὁ ἐγγονὸς τοῦ ἱδρυτοῦ τοῦ οἴκου τῶν Κομνηνῶν νυμφεύεται τὸ 1105 τὴν πριγκήπισσαν Πυρίσκαν - Εἰρήνην — θυγατέρα τοῦ βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας, αὐτοκράτειραν ὀνομαστὴν διὰ τὰς χριστιανικὰς ἀρετάς της καὶ ἱδρύτριαν τῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος, ἥτις καὶ κατετάχθη μεταξὺ τῶν Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Ὁσίας Ξένης.

Αἱ δύο σύζυγοι τοῦ Μανουὴλ Κομνηνοῦ τοῦ Α΄. εἶναι Γερμανίδες πριγκήπισσαι, ἀλλὰ καὶ ἡ πριγκήπισσα Ἀγνὴ τῆς Γαλλίας, θυγάτηρ τοῦ Λουδοβίκου VII, νυμφεύεται τὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξιον εἰς ἡλικίαν μόλις δέκα τεσσάρων ἐτῶν.

Ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων αἱ αὐτοκράτειραι τοῦ Βυζαντίου ἐξήσκησαν εὐεργετικὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν συζύγων των. Εὐσεβεῖς μέχρι φανατισμοῦ, ὡς ἦσαν ἄλλως ὅλοι οἱ βυζαντινοὶ τῶν χρόνων ἐκείνων, ἀγαθαί, ἐλεήμονες, παρεῖχον ἑαυτὰς παράδειγμα τελειότητος καὶ διὰ τῶν συμβουλῶν των συνετέλουν εἰς τὴν καλὴν καὶ σώφρονα διοίκησιν τῆς χώρας των.

Πολλαὶ ἐξ αὐτῶν ὑπῆρξαν πολὺ ὡραῖαι καὶ πολὺ σοφαί. Ἡ αὐτοκράτειρα Εἰρήνη, ἡ σύζυγος Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, κατετάσσετο μεταξὺ τῶν διαπρεπεστέρων θεολόγων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ὑπῆρξεν ἡ μήτηρ τῆς ἱστοριογράφου Ἄννης Κομνηνῆς, ἡ ὁποία ἀφῆκεν εἰς τὰ ἀπομνημονεύματά της ποιητικωτάτην τῆς μητρός της περιγραφήν. Τὴν συγκρίνει πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν καὶ κάμνει πολὺ συχνὰ μνείαν τοῦ χαρωποῦ ὄμματος της. Ὡς πρὸς τὰς σπουδὰς αὐτῆς λέγει: *Ἐσπουδάκει γὰρ οὐ τοσοῦτον περὶ τὰς φυσικὰς συζητήσεις, ὁπόσον περὶ τὰ δόγματα, τὴν ὄντως σοφίαν καρποῦσθαι βουλομένη.* Περὶ δὲ τοῦ κάλλους τῆς ὡραίας αὐτοκρατείρας Μαρίας Δούκα ὁμιλοῦσα λέγει, ὅτι ὅσοι τὴν ἔβλεπαν, ἔχανον κυριολεκτικῶς τὸν νοῦν των: *ἀφαιρεῖσθαι δοκεῖν καὶ ψυχὴν καὶ διάνοιαν... οὐδεὶς οὐδέπω τοιαύτην ἐν ἀνθρώπου σώματι ἐθεάσατο.* Ἀλλ' ὑπῆρξε τόσον ὡραία, ὅσον καὶ δυστυχής, καταδικασθεῖσα νὰ συμμερισθῇ ὅλην τὴν φρίκην τῆς βασιλείας τοῦ Μιχαὴλ Δούκα καὶ κατόπιν νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν τύχην τοῦ Νικηφόρου Βοτανιάτου, τοῦ σφετερισθέντος τὸ στέμμα τοῦ πρώτου συζύγου της.

Πολλαὶ μεταξὺ αὐτῶν διεκρίθησαν εἰς τὰ γράμματα. Ἡ αὐτοκράτειρα Εὐδοκία αἴφνης πλέκει εἰς ὡραίους στίχους διαφόρους θρησκευτικὰς παραδόσεις. Ἄλλη δὲ Εὐδοκία αὐτοκράτειρα καὶ αὐτὴ συντάττει ἓν μικρὸν ἱστορικὸν λεξικόν. Μία πριγκήπισσα, Γερμανὶς τὴν καταγωγήν, ἀλλ' Ἑλληνὶς τὴν ἀνατροφήν, ἐπωνομάσθη ἀπὸ τὰς συγχρόνους της χρονογράφους ἡ ὁμηρικὴ πριγκήπισσα, διότι ἔγραψε μίαν ὡραίαν ἀλληγορικὴν συλλογὴν μύθων τοῦ Ὁμήρου.

Ἀλλ' ἰδίως εἰς τὸν ἱστορικὸν κλάδον ἡ Βυζαντινὴ φιλολογία πλεονεκτεῖ ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἱστορικοὺς τῆς Δύσεως.

Μεταξὺ τῶν μελετητῶν τῆς μακρᾶς περιόδου τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους, ἡ Ἄννα Κομνηνή, κόρη τοῦ αὐτοκράτορος, Ἀλεξίου τοῦ Ε΄, κατέχει τὰ σκῆπτρα ἱστορικῆς συγγραφέως ἀπαραμίλλου. Ὡς συγγραφεὺς τῆς Ἀλεξιάδος, δηλ. τῆς βασιλείας τοῦ πατρός της, τῆς ἐκδοθείσης εἰς σειρὰν δέκα πέντε τόμων καὶ παρακολουθούσης τὴν ἱστορίαν τοῦ Βυζαντίου ἀπὸ τοῦ 1069 ἕως τοῦ 1118, μετεχειρίσθη ὕφος τόσον ἁβρόν, ἐπαγωγὸν καὶ ὑπερήφανον, ὥστε καὶ σήμερον ἀκόμη νὰ ἐμπνέῃ ἐνθουσιασμὸν καὶ γοητείαν εἰς τοὺς ἀναγνώστας της. Ἡ κόρη τῶν Κομνηνῶν, γράφει ὡς πριγκήπισσα, λέγει ὁ κ. Egger, εἷς τῶν ἐπιφανεστέρων ἐν Γαλλίᾳ διδασκάλων τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων.

Τοιαῦται περίπου ὑπῆρξαν εἰς γενικὰς γραμμὰς αἱ ἡγεμονίδες τοῦ Βυζαντίου, τὸ ὁποῖον ἐθεωρήθη παρὰ τῶν πολλῶν ὡς κράτος τελείας παρακμῆς καὶ τοῦ ὁποίου ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ φιλολογία τῆς αὐτῆς ἠξιώθησαν πάντοτε περιφρονήσεως. Τρεῖς μεταξὺ τῶν αὐτοκρατειρῶν τούτων φαίνονται ἐκπροσωποῦσαι πληρέστερον τὴν παράδοξον αὐτὴν Βυζαντινὴν κοινωνίαν, ἡ Εὐδοκία, ἡ Θεοδώρα καὶ ἡ Εἰρήνη.

(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τοῦ κ. Ε. Καραθεοδωρῆ)

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

Β΄.

Ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν Παλαιὸν Κόσμον, εἰς τὸν ὁποῖον ὡμιλήσαμεν ἤδη διὰ δύο δικηγόρους γυναῖκας: μίαν Ἰταλίδα καὶ μίαν Γαλλίδα.

Αἱ κυρίαι Ἄννα Ἀκοσὰν καὶ Σινιὲ Σίλεν εἶναι Φινλανδαί· ἡ πρώτη ἐγεννήθη τὸ 1865 καὶ ἐξήσκησε αὐτὴ πρώτη τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα εἰς τὰς Σκανδιναυϊκὰς χώρας, μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν, ἐνώπιον τοῦ δικαστικοῦ κόσμου. Ἡ δευτέρα δικηγορεῖ ἀπὸ τὸ ἔτος 1895 ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς αὐτῆς περιοχῆς, καὶ πρὸ ὀλίγου ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἀπὸ τὰ ἀνώτερα Σκανδιναυϊκὰ δικαστήρια.

Ἡ δεσποινὶς Ἄννα Berg, εἶνε κόρη πολιτικοῦ, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε Πρόεδρος τῆς Βουλῆς εἰς τὴν Δανιμαρκίαν ἀπὸ τὸ 1883 ἕως τὸ 1887.

Εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Οὐψσάλας ἡ δίς. Ἔλσα Eschelsson, ἔλαβε δίπλωμα πρῶτον εἰς τὴν φιλοσοφίαν καὶ ἔπειτα εἰς τὰ νομικά, ἠγάπησε ὅμως περισσότερον τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα ἀπὸ τὸ δικηγορικὸν καὶ ἐδίδαξε ὡς καθηγήτρια εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον Πανεπιστήμιον ὅπου καὶ ἐσπούδασε.

Ἡ δεσποινὶς Ἀλίκη Walkington ἦτο ἡ πρώτη γυναῖκα ἡ ὁποία ἐσπούδασε νομικὰ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας· ἔλαβε τὸ δίπλωμά της τὸ 1889 καὶ μετῆλθε δι' ὀλίγον καιρὸν τὴν δικηγόρον, κατόπιν ἀφιερώθη ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν μελέτην τῆς καλλιτερεύσεως τῆς τύχης τῶν δυστυχῶν γερόντων καὶ ἔγεινε ἀπόστολος τῆς ἐλεημοσύνης καὶ τῆς παρηγορίας.

Ἡ δεσποινὶς Sarmica Bilcesao, ἀπὸ διακριμένην ρουμανικὴν οἰκογένειαν, ἔλαβε τὸ δίπλωμά της εἰς τὰ νομικὰ τὸ 1890 εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Παρισίων καὶ ἐνεγράφη εἰς τὸν σύλλογον τῶν δικηγόρων τοῦ Βουκουρεστίου, διὰ νὰ ἐργασθῇ πρὸς καλλιτέρευσιν τῆς τύχης τοῦ φύλου της. Εἶνε ἡ πρώτη Ρουμανίς, ἡ ὁποία ἐζήτησε νὰ ἐξασκήσῃ τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα καὶ τὸ ἐπέτυχεν. Ἐπειδὴ εἶναι πλουσία ἔγινεν ἀποκλειστικὴ συνήγορος τῶν πτωχῶν, παρὰ τῶν ὁποίων δὲν δέχεται χρήματα.

Ἡ Ἐλβετὶς Αἰμιλία Κέμπεν-Σπύνη, εἶναι κόρη ἱερέως· ἔλαβε δίπλωμα δικηγόρου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ζυρίχης τὸ 1886. Οὐδέποτε ὅμως τῆς ἐπετράπη νὰ κάμῃ τὴν δικηγόρον, μόνον ἔμεινεν εἰς τὸ αὐτὸ Πανεπιστήμιον ὅπου ἐδίδασκε τὸ μάθημα τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ ἀμερικανικοῦ δικαίου. Μετ' ὀλίγον, ὅμως τὴν ἐμπόδισαν καὶ ἀπὸ τὸ νὰ διδάσκῃ. Τότε ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Ζυρίχην καὶ ἐπῆγεν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, διὰ νὰ κάμῃ εἰς τὴν δημοκρατίαν αὐτὴν ὅ,τι τῆς ἀπηγορεύθη εἰς τὴν ἐλευθέραν δημοκρατικὴν Ἐλβετίαν: Τὸ 1894 ἦλθεν εἰς Βερολῖνον ὅπου διηύθυνε γραφεῖον συμβουλῶν τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ ἀμερικανικοῦ δικαίου, καὶ ταυτοχρόνως ἐδίδασκεν.

Ἡ δεσποινὶς Annita Angspury ἐγεννήθη εἰς τὸ Baden κατάγεται ἀπὸ οἰκογένειαν δικαστοῦ καὶ ἦτο ἡ πρώτη γυναῖκα, ἡ ὁποία ἐνεγράφη εἰς τὰ νομικὰ εἰς τὸ Βερολῖνον. Κατόπιν ἐξηκολούθησε τὰς σπουδάς της εἰς τὴν Ζυρίχην ὅπου ἔλαβε δίπλωμα τὸ 1897.

Μία ἀπὸ τὰς προμάχους τοῦ γυναικείου ζητήματος εἶνε ἡ δεσποινὶς Μαρία Ποπλέν, ἡ ὁποία ἠγωνίσθη διὰ νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια νὰ ἐξασκοῦν τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα αἱ γυναῖκες εἰς τὸ Βέλγιον.

Καὶ ἡ Ἁγία Γῆ τοῦ Γάγκου ἔχει τὴν δικηγόρον της· τὴν δεσποινίδα Κορνιλίαν Sorabsi, καταγομένην ἀπὸ διάσημον οἰκογένειαν τῶν μεγάλων ἱερέων τῶν Ἰνδιῶν.

Ἔλαβε τὸ δίπλωμα της εἰς τὴν Ὀξφόρδην καὶ ἔκαμε πρακτικὴν ἐξάσκησιν πλήσιον ἑνὸς δικηγόρου εἰς τὸ Λονδίνον· ὅταν ἐπέστρεφεν εἰς τὰς Ἰνδίας ἔγινε διευθύντρια τῶν γυναικείων σχολείων εἰς τὴν Boroda χωρὶς ν' ἀφήσῃ τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα.

Καὶ τώρα ὅπου αἱ σκιαγραφίαι αὐταὶ ἐτελείωσαν μία παρατήρησις καὶ μία ἐρώτησις συγχρόνως: Διατὶ νὰ θέλουν νὰ ἐμποδίσουν μὲ κάθε θυσίαν εἰς τὴν γυναῖκα ἕνα στάδιον, εἰς τὸ ὁποῖον τὴν ἔχουν παραδεχθῆ κατ' ἀρχήν, ἀφοῦ τῆς ἐπιτρέπουν νὰ σπουδάζῃ, χωρὶς νὰ τῆς ἐπιτρέπουν ν' ἀπολαμβάνῃ τοὺς καρποὺς τῶν κόπων της.

Διατί, ὅταν προσπαθοῦμεν νὰ φέρωμεν μίαν οἱανδήποτε μεταρρύθμησιν εἰς τοὺς νόμους, εἰς τὰ ἔθιμα, εἰς τὰς συνηθείας, ἀρχίζομεν τὰς ἄνευ τέλους συζητήσεις, χωρὶς κανὲν ἀποτέλεσμα, ἐνῷ θὰ ἦτο ἁπλούστερον, πρακτικώτερον καὶ λογικώτερον νὰ προστρέχωμεν εἰς τὴν πεῖραν, ἀνωτέραν πάντοτε ἀπὸ ὅλας τὰς θεωρητικὰς συζητήσεις, μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν νὰ ἐμποδίσωμεν κατόπιν τὸ κακὸν μέρος τοῦ νεωτερισμοῦ καὶ νὰ ἀφήσωμεν τὸ καλόν, ἐνθαρρύνοντες οὕτω τὴν πραγματικὴν πρόοδον.

(Κατὰ τὸ Ἰταλικὸν) **Εἰρήνη Νικολαΐδου**

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ὁ Τρότ εἰς τὴν αὔθουσαν

Ἡ μαμά του ἔχει δεχθῆ τὴν κ. Thilorier καὶ τὴν κ. de Bray. Καὶ ὁ Τρότ ἔμεινε κοντὰ εἰς τὴν μαμά του ἐξαιρετικῶς, διότι εἶναι ὀλίγον κρυωμένος. Εἶναι μία ψυχρά, φρικτὴ χειμωνιάτικη ἡμέρα, χωρὶς φῶς καὶ χωρὶς ἥλιον. Ὁ ἄνεμος οὐρλιάζει σὰν ἄνθρωπος μανιώδης καὶ κατὰ διαλείμματα ἡ βροχὴ ξεσπᾶ εἰς χαλάζι, τὸ ὁποῖον κτυπᾶ εἰς τὰ τζάμια μὲ ὁρμήν. Τί ὡραῖον πρᾶγμα νὰ εἶναί τις ζεστὰ ἐνδυμένος καὶ νὰ κάθεται εἰς ἕνα ἀναπαυτικὸν καναπὲ κοντὰ εἰς τὸ τζάκι.

Αἱ κυρίαι φλυαροῦν μεταξύ των, ἐνῶ πέρνουν τὸ τσάϊ των μὲ τὰ τόσα γλυκὰ καὶ νόστιμα ζυμαρικά. Εἰς τὸν Τρότ ἔδωκαν ἕνα φλιτζάνι γάλα μὲ μίαν φριγανιὰ ψημμένην μὲ βούτυρο. Καὶ εὐχαριστήθη μὲ ὅ,τι τοῦ ἔδωκαν, γιατὶ ξέρει ὅτι ὅλα ἐκεῖνα τὰ νόστιμα ζυμαρικὰ δὲν εἶναι δι' αὐτόν, ὁ ὁποῖος εἶναι πολὺ μικρὸς ἀκόμη. Αὐτὰ εἶναι μόνον διὰ τοὺς μεγάλους. Καὶ εἶναι τόσα ἄλλα πράγματα ποῦ εἶναι μόνον διὰ τοὺς μεγάλους καὶ ποῦ τὰ κάμνουν καὶ τὰ λέγουν μόνον οἱ μεγάλοι καὶ ὄχι τὰ μικρά. Ποιὸς ξέρει γιατί; Ἡ μαμά του προχθὲς ἀκόμη, ποῦ ἦτον ὀλίγο θυμωμένη, εἶπεν ἕνα κακὸ λόγον καὶ ὅλοι ἄρχισαν νὰ γελοῦν. Χθὲς ὁ καϋμένος Τρότ ἐπανέλαβε τὸν λόγον αὐτὸν γιὰ νὰ τοὺς κάμῃ καὶ αὐτὸς νὰ γελάσουν, καὶ ἔφαγε μιὰ τέτοια μπάτσα ποῦ ἀκόμη ἐπονοῦσε. Περίεργον, καὶ ὅμως ἔτσι εἶναι. Οἱ μεγάλοι ἠμποροῦν νὰ λέγουν ὅ,τι θέλουν, ἀλλὰ τὰ μικρὰ πρέπει νὰ σιωποῦν. Προχθὲς ὅλοι ἀκόμη παρηγοροῦσαν τὴν μαμά του γιατὶ ἐλέκιασε τὸ φόρεμά της, ἐνῶ αὐτὸς ἐτιμωρήθη, γιατὶ εἶχε μελανώσει τὸ ἰδικόν του. Οἱ μεγάλοι ἠμποροῦν νὰ γελοῦν ὅσον θέλουν. Ἂν γελάσουν τὰ μικρὰ τὰ μαλώνουν ἀμέσως. Ὁ Τρότ δὲν ἐννοεῖ διατί, ἀλλ' ὅμως ἔτσι εἶναι. . .

Ἐνῶ αἱ κυρίαι ροκανίζουν κομφέτα, ἡ κ Τιλοριὲ λέγει: Ξέρεται πολὺ εἶδα ἀπὸ τὸ ἀμάξι μου τώρα ποῦ ἠρχόμην, λασπωμένην ὡς τὰ γόνατα καὶ προφυλαγμένην ἀπὸ τὴν βροχὴν μὲ μίαν παλιοομπρέλλαν: τὴν καϋμένην τὴν Μαγδαληνὴν de Saint Clar. . .

Ἡ μαμὰ καὶ ἡ κ. de Bray ἀφήνουν δύο ἐπιφωνήματα ἐκπλήξεως. Ὁ Τρότ θέλει νὰ τὰς μιμηθῇ, ἀλλ' ἕνα σοβαρὸν βλέμμα τῆς μαμᾶς του τὸν ἐπαναφέρει εἰς τὴν τάξιν.

Τὴν δυστυχισμένη τὴν γυναῖκα. Ποιὸς ξέρει πῶς ζῇ μετὰ τὴν πτώχευσιν τοῦ ἀνδρός της. Ξέρετε, ἔδωκεν ὅλην της τὴν προῖκα γιὰ νὰ πληρώσῃ ὅλους τοὺς δανειστὰς τοῦ ἀνδρός της, καὶ τώρα, φαντασθῆτε, δίδει μαθήματα διὰ νὰ ζήσῃ.

Τρομερόν! εἶπεν ἡ κ. de Bray, ἐγὼ θὰ ἐπροτιμοῦσα νὰ ἀποθάνω.

Ὁ Τρότ σκέπτεται ὅτι εἶναι καλλίτερον νὰ δίδῃ τις μαθήματα παρὰ νὰ πεθαίνῃ. Καὶ ἀκόμη νὰ δίδῃ κανεὶς μαθήματα, παρὰ νὰ λαμβάνῃ. Ἀλλὰ καλλίτερον ἀπ' ὅλα νὰ ἐξέρχεται κανεὶς μὲ ἅμαξαν, ὅταν βρέχῃ καὶ νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ θέατρον καὶ εἰς τοὺς χορούς, παρὰ νὰ λασπώνεται ὡ; τὰ γόνατα σὰν τὴν πτωχὴ τὴν κ. de Clar.

Τί ἰδέα, εἶπεν ἡ κ. Thilorier νὰ ἔλθῃ ἐδῶ νὰ ζήσῃ ὅπου εἰς κάθε βῆμα της θὰ εὑρίσκεται ἀντίκρυ μὲ ὅλας ἡμᾶς τὰς ἄλλοτε φίλας της, αἱ ὁποῖαι, φυσικά, δὲν ἠμποροῦμεν νὰ δεχώμεθα τώρα μίαν διδασκάλισσαν. . . Ἔπειτα ἡ ζωὴ ἐδῶ εἶναι ἀκριβή. . . Ἐντελῶς ἀνόητη καὶ χωρὶς τάκτ τοῦ κόσμου ἡ γυναῖκα αὐτή. . .

Ἔχετε δίκαιον, εἶπεν ἡ κ. de Bray. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι τὸ μικρὸ ἀγοράκι της ἔχει τὸ στῆθος πολὺ ἀδύνατο καὶ ὁ ἰατρὸς εἶχε συμβουλεύσει ὅτι διὰ δύο χρόνια ἀκόμη πρέπει νὰ περνᾷ τὸν χειμῶνά του ἐδῶ. . . .

Ὁ Τρότ εἶχεν ἀρχίσει νὰ συγκινῆται. Λοιπὸν ἡ καϋμένη αὐτὴ κυρία de Clar εἶχεν ἕνα ἀγοράκι ἄρωστο. Καὶ ὅμως τὸ ἄφινε μόνο διὰ νὰ τρέχῃ μὲ τὴν βροχὴν νὰ δίδῃ μαθήματα. Μὰ γιατὶ νὰ δίδῃ μαθήματα, ἐσκέπτετο ὁ μικρὸς Τρότ. Ἔπειτα γιατὶ δὲν ἔπρεπε πλέον νὰ ἐπισκέπτεται τὰς φίλας της ἡ καϋμένη αὐτὴ κυρία, ποῦ δὲν ἔχει πλέον χρήματα καὶ ποῦ πηγαίνει πεζὴ εἰς τὸν δρόμον, ὅταν βρέχῃ. Ἴσα, ἴσα αὐτὴ ἔπρεπε νὰ πηγαίνῃ εἰς τὰς φίλας της γιὰ νὰ πίνῃ ζεστὸ τσάϊ καὶ νὰ τρώγῃ ζυμαρικά. Ὁ Τρότ ἂν εἶχε θὰ τῆς τὰ ἔδιδεν ὅλα ἀμέσως. Ἀκόμη καὶ εἰς τὸ παιδάκι της, τὸ ἄρωστο. . .

Ἡ ὁμιλία τῶν κυριῶν ἐξακολουθεῖ. Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ τὴν δέχωμαι κἄποτε, εἶπεν ἡ κ. de Brayar.

Τρελλαθήκατε, ἀγαπητή μου, εἶπεν ἡ κ. Τιλεριέ, ὡραία φιγούρα θὰ ἔκαμνεν εἰς τὸ σαλόνι σας μὲ τὴν Δούκισαν de Violet, εἰς τῆς ὁποίος τὰ παιδιὰ δίδει μαθήματα. Τὴν φαντάζεσθε μὲ τὴν ζακέτα της τῶν δέκα φρ. καὶ μὲ τὰ βρεγμένα καὶ λασπωμένα φορέματά της νὰ κάθετε εἰς τὴς ὡραίες αὐταὶς μεταξωταὶς πολυθρόνες.

Ἀ! γι' αὐτὸ λοιπόν, λέγει μέσα του ὁ Τρότ, δὲν θέλουν νὰ τὴν δεχθοῦν. Γιὰ νὰ μὴ λασπώσῃ τὰ χαλιὰ καὶ τὴς πολυθρόνες. Κι' αὐτὸς ὅταν ἔρχεται λασπωμένος ἀπ' ἔξω ἡ μαμά του δὲν τὸν ἀφίνη, οὔτε νὰ σταθῇ εἰς τὴν σάλα. Ἡ καϋμένη αὐτὴ κυρία μοιάζει λοιπὸν ὀλίγον σὰν τὸν Τρότ. Ἴσως δὲν θὰ πρέπῃ, ὅπως αὐτός, νὰ ὁμιλῇ, ὅταν καὶ ὅπως ὁμιλοῦν αἱ κυρίαι αὐταὶ μὲ τὰ ὡραῖα φορέματα. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Τρότ αἰσθάνεται ὅτι τὴν ἀγαπᾷ πολὺ καὶ θὰ ἤθελε νὰ τὴν γνωρίσῃ καὶ νὰ τὴν φιλήσῃ. Αὐτὸν δὲν τὸν ἔμελλε γιὰ τὰ ροῦχά του. Δὲν θὰ τὰ ἐλέρωνε περισσότερον ἀπὸ ὅσο τὰ λερόνει μόνος του. Τὰ παιδάκια δὲν εἶναι σὰν τοὺς μεγάλους. Ἠμποροῦν νὰ εἶναι καλὰ καὶ συγκαταβατικὰ μὲ τοὺς δυστυχεῖς. Ὁ Τρότ θὰ τῆς ἔδιδε καὶ παιχνιδάκια γιὰ τὸ καϋμένο τὸ ἄρρωστο τὸ παιδάκι της, μὰ ὄχι ἀπὸ τὰ παλαιά, τὰ σπασμένα παιχνιδάκιά του, ἀλλὰ τὸ καλλίτερο καὶ ὡραιότερο. . .

Ἡ μαμά του, κοκκινίζουσα ὀλίγον ἐρωτᾶ, μὲ δειλίαν: Λοιπὸν νομίζετε ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὴν προσκαλῶ κἄποτε νὰ φέρῃ ἐδῶ τὸ μικρό της γιὰ νὰ παίζῃ μὲ τὸν Τρότ.

Τὰ μάτια τοῦ μικροῦ ἔλαμψαν διὰ μιᾶς. Ἀλλ' ἡ κ. Thilorier ἐξέσπασεν εἰς θυμόν: Τρελλάθηκες; ἀγαπητή μου· ὅλος ὁ καλὸς κόσμος θὰ σὲ κατηγορήσῃ. Ἔπειτα μὲ αὐτὸ ποῦ θὰ κάμῃς, θὰ βλάψῃς τὸ πτωχὸ ἐκεῖνο παιδί. Θὰ τὸ κάμῃς φιλόδοξον καὶ ἀπαιτητικὸν ἀπὸ τὴν ζωήν, ἡ ὁποία δὲν ἔχει νὰ τοῦ δώσῃ τίποτε Καὶ ἐνῶ ἔλεγεν αὐτὰ ἥρπασεν εἰς τὰ χέρια της τὸν μικρόν, τὸν ἐφίλησε μὲ τρυφερότητα καὶ τοῦ εἶπε: δὲν εἶναι ἀλήθεια, ἀγάπη μου, ποῦ δὲν πρέπει νὰ παίζῃς ἐσὺ μὲ τὸ πτωχὸ ἐκεῖνο παιδάκι;

Ὁ Τρότ ἐκοκκίνισε, ἐντράπη, τὰ ἔχασε καὶ ἔπειτα ἐψιθύρισεν ἕνα: ὄχι κυρία. . .

Καὶ γιατὶ ὄχι; κακόπαιδο, εἶπεν ἡ κ. Bray.

Ὁ Τρότ δὲν ξέρει τί νὰ εἰπῇ καὶ σκέπτεται ὅτι πρέπει νὰ εἰπῇ ὅ,τι ἀρέσει εἰς αὐτὰς τὰς κυρίας, διὰ νὰ μὴν τὸν μαλώσῃ ἡ μαμά του ἔπειτα. Τὰ παιδιὰ δὲν ἔχουν ἰδικήν των γνώμην. Καὶ ἀπαντᾶ κρατῶν ἕνα στεναγμόν: γιατὶ εἶναι πτωχό. . . Ἀλλ' ἀμέσως στρέφει πρὸς τὴν μητέρα του: μὰ ἐγὼ θὰ ἠμπορῶ νὰ πηγαίνω νὰ τὸ φιλῶ νὰ καὶ τοῦ δίδω τὰ παιγνίδια μου. Δὲν εἶναι ἀλήθεια μαμάκα μου;

ΧΩΡΙΣ ΟΝΟΜΑ

Ἔβαλεν ἔπειτα ἕνα μεγάλο καπέλλο ἀπὸ ἄσπρο κα στόρι, μίαν πελερίναν ἀπὸ ἀληθινὸ σαμοῦρι καὶ ἔρριψε πάλιν μίαν τελευταίαν ματιὰ εἰς τὸν καθρέπτη της. Ἦτον ὡραία, ναί. Ἀλλά.. τί μ' αὐτό; Τί τὴν ὠφελοῦσε πλέον ἡ ὡραιότης, ἀφοῦ ἦτο τόσον ἀνίσχυρον ἐφόδιον διὰ τὴν εὐτυχίαν. Ἴσως μάλιστα ἡ ὡραιότης ἐγίνετο αἰτία τῆς δυστυχίας της.

Ὁλόκληροι παράγραφοι τοῦ βιβλίου τοῦ Νοβικὼφ τῆς ἤρχοντο τότε κατὰ σειρὰν εἰς τὸν νοῦν. «Ὁ γάμος ὅπως γίνεται τώρα εἶναι τὸ πλέον ψεύτικο καὶ γελοῖον πρᾶγμα τοῦ κόσμου. Εἶναι ἕνας συνεταιρισμὸς ἐμπορικός, μία ἀγοραπωλησία, μία δημοπρασία ἀνθρώπων, ἐν εἶδος ἐμπορίου λευκῶν. Ἔχει μία γυναῖκα χρήματα; ἀγοράζει εὐκολώτατα ὅποιον ἄνδρα θέλει. Ἄσχημη, γρηά, τρελλή, ἀνήθικος, κουτὴ γελοία ὅ,τι καὶ ἂν εἶναι αὐτὸ δὲν ἔχει νὰ κάμῃ. Ἔχει ἕνας ἄνδρας χρήματα; Ἀγοράζει μίαν γυναῖκα νέαν, ὡραίαν ἀνεπτυγμένην, ἀπὸ καλὴν οἰκογένειαν, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸς εἶναι γέρων, ἄσχημος, φαῦλος, κακός. . .» Λοιπὸν καὶ ὁ Sachas ἐπωλήθη ἁπλούστατα καὶ αὐτὴ ἐπήγαινε νὰ ἰδῇ ποία τὸν ἠγόρασεν. Ὥστε ἂν εἶχε καὶ αὐτὴ πολλὰ χρήματα θὰ τὸν ἠγόραζεν. . . .

Ἕνα κτύπημα δειλὸν εἰς τὴν πόρτα τὴν ἀπέσπασεν ἀπὸ τὰς σκέψεις της. Ἦτο ὁ ὑπηρέτης, ὁ ὁποῖος τῆς εἶπεν ὅτι ὁ κύριος κάτω ἐρωτοῦσεν, ἂν θὰ κατέβαινεν. Ἔτρεξεν ἀμέσως. Ὁ Ἀλέκος ἐπερίμενεν εἰς τὴν πόρτα τοῦ καπνιστηρίου. Ἐφαίνετο στενοχωρημένος, ἀνυπόμονος, νευρικός.

Ἐνόμιζα ὅτι ἤλλαξες γνώμην, τῆς εἶπε καὶ δι' αὐτὸ ἔστειλα τὸν ὑπηρέτην.

Περίεργον! ἡ φωνή του τώρα τῆς ἐφαίνετο ἀλλοιώτικη. Καὶ ὅλος μαζῆ ἐφαίνετο σὰν νὰ ἐβιάζετο νὰ τελειώσῃ μὲ τὴν ἱστορίαν αὐτήν. Ποιὸς ξέρει; θὰ εἶχε σκεφθῆ καὶ θὰ ἐφοβεῖτο δι' ὅ,τι ἔκαμνεν. Αὐτὸ ἤρκει διὰ νὰ τὴν κάμῃ νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν της.

Χωρὶς νὰ προσθέσῃ λέξιν διηυθύνθη πρὸς τὴν ἔξοδον.

Ἐκεῖνος τὴν ἠκολούθησε ταπεινωμένος. Σόνια μου, μίλαγια, τῆς εἶπε. Δὲν πρέπει νὰ ταραχθῇς, ἀλλ' οὔτε νὰ δώσῃς ὑποψίας. Εἶσαι ἡ ἐξαδέλφη μου καὶ πρέπει νὰ εἶσαι ἡ ἐξαδέλφη μου δι' ὅλους. Ἡ Ἑλένη εἶναι ἕνα ἀθῷον πλάσμα..

Φθάνει, εἶπεν ἡ Σόνια. Θέλω νὰ γνωρίσω τὴν γυναῖκά σου ἀπὸ τὰς ἰδικάς μου ἐντυπώσεις καὶ ὄχι ἀπὸ τὰς συστάσεις, τὰς ὁποίας σοῦ ὑπαγορεύει ἡ ἀγάπη σου.

Ὁ Ἀλέκος ἐγέλασεν ἕνα γέλωτα εἰρωνικόν. Ἀγάπη!

Ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἐσκέφθη ποτὲ ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ἀγαπήσῃ τὴν Ἑλένην.

Γιατὶ λοιπὸν τὴν ἐπῆρες;

Διότι εἶχα ἀνάγκην. . . .

Ἀπὸ χρήματα! Γάμος ἀλλὰ Νοβικὼφ λοιπόν! ὥστε σὲ ἠγόρασεν ἡ γυναῖκα αὐτή. Καὶ ὡς πρᾶγμα ποῦ ἠγόρασεν, εἶσαι σήμερον κτῆμά της, εἶσαι κάτι, τὸ ὁποῖον ἔχει εἰς τὰς διαταγάς της καὶ τὸ ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει. . .

Δὲν ἐπῆρα χρήματα, Σόνια, εἶπεν ὁ Ἀλέκος μὲ θυμὸν εἰς τὴν φωνήν.

Ἡ Σόνια ἐσταμάτησε σὰν ἀπολιθωμένη. Εἶχε μάθει ὅτι ἡ Ἑλένη ἦτο μία ἀτὸ τὰς πλουσιωτέρας νύμφας τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸ ψεῦδος τοῦ Sacha τὴν ἐξώργισε. Γιατὶ ψέματα, τοῦ εἶπε; Γιατί; καὶ τὸ πρόσωπόν της ἔγινε

κατακόκκινο. Ὁ δεσποτισμὸς τῆς φυλῆς της καὶ τοῦ ἀρχοντικοῦ γένους της τὴν ἐκυρίευε πάλιν. Ἂν τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἐκρατοῦσεν εἰς τὰ χέρια της μαστίγιον, θὰ ἐκτυποῦσεν ἀλύπητα κατὰ πρόσωπον, τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος χωρὶς νὰ ἐντρέπεται, χωρὶς νὰ κοκκινίζῃ ἐψευδολογοῦσε. . . .

Ὁ Sachas ἐφοβήθη σκάνδαλον. Σόνια, δὲν ἐκατάλαβες τί ἤθελα νὰ εἰτῶ. Δὲν μ' ἄφησες νὰ τελειώσω: Δὲν ἐπῆρα προῖκα, τὴν ὁποίαν νὰ διαθέτω ὅπως θέλω. Ἂν ἡ γυναῖκά μου εἶναι πλουσία, εἶναι διὰ λογαριασμόν της Ἐγὼ εἶχα ἀνάγκην ἀπὸ ἕνα καλὸ εἰσόδημα διὰ νὰ ἔχω μίαν θέσιν ἀξιοπρεπῆ, διὰ νὰ ἐπιβληθῶ καὶ ἀρχίσω τὸ στάδιον μου, ὅπως ἐγὼ ἐννοοῦσα, διὰ νὰ πληρώσω ἔστω καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ χρέη μου. . . .

Δὲν μὲ ἠγόρασε λοιπὸν κανείς, δὲν ἀνήκω εἰς κανένα καὶ εἶμαι κύριος ἐγώ, καὶ ἡ γυναῖκά μου εἶναι κτῆμα ἰδικόν μου, ὑπὸ τὰς διαταγάς μου, ὑποχρεωμένη νὰ κάμνῃ ὅ,τι ἐγὼ θέλω, νὰ ζῇ ὅπως ἐγὼ θέλω, νὰ ὑποτάσσεται καὶ εἰς τὰς σκληροτέρας θελήσεις μου Νομίζεις ὅτι ἐγὼ φοβοῦμαι δι' ἐμὲ τίποτε, καὶ σοῦ συνιστῶ ἀπάθειαν καὶ ἠρεμίαν; Θέλεις νὰ σὲ παρουσιάσω ἁπλῶς ὡς κ. Ἀνθοπούλου, ὡς φίλην μου, ὡς γνωστήν μου. Εἰπέ μου, καὶ θὰ κάμω ὅ,τι θέλεις. Ἄφησε τὸν Νοβικὼφ καὶ τὸν Τολστόη κατὰ μέρος. Ἐκεῖνοι ἔγραψαν διὰ τοὺς Ρώσσους, δὲν ἔγραψαν διὰ τοὺς Ἕλληνας. Δὲν τοὺς ἐγνώρισαν, ἀλλ' οὔτε θὰ τοὺς ἐκαταλάμβαναν ποτέ.

Ἡ Σόνια ἐσιώπησεν. Δὲν εἶχε πλέον τὴν δύναμιν οὔτε νὰ σκεφθῇ. Ἄλλως τε εἶχαν φθάσει· καὶ ἡ συγκίνησίς της ἦτο μεγάλη. Ὅταν ἀνέβαινε ἠσθάνετο τὰ πόδια της νὰ τρέμουν καὶ τὴν καρδιά της νὰ κτυπᾷ μὲ ὁρμήν Οὔτε ὅταν ἔφευγε συνοδεύουσα τὸν Sacha μετημφιεσμένον ἀπὸ τὴν Ὀδησσόν, δὲν εἶχεν αἰσθανθῆ τὴν ἀγωνίαν τῆς στιγμῆς αὐτῆς.

Παραδόξως ὅμως, ὅταν εἰσῆλθαν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ εὑρέθη μέσα εἰς τόσον ξένον καὶ ἄγνωστον κόσμον, ἀνέκτησεν ὅλην τὴν ἀταραξίαν της.

Ἡ Ἑλένη τῆς ἐφάνη μία ὕπαρξις ἀσήμαντος, ἀκίνδυνος, κάτι τὸ ὁποῖον περνᾷ εἰς τὴν ζωὴν ἀπαρατήρητον. Ἠσθάνθη ὅτι κάθε σύγκρισις μεταξύ των ἦτο ἀδύνατος, καὶ ὁ ἐγωϊσμός της ἱκανοποιήθη. Ὕστερα ἀντελήφθη ποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμεν εἰς ὅλους. Οἱ ἄνδρες τὴν ἔβλεπαν μὲ θαυμασμὸν καὶ αἱ γυναῖκες μὲ ἀνησυχίαν. Ἡ κ. Ροζὰ μὲ τὴν κομψότητα καὶ τὴν χάριν της, καὶ μὲ τοὺς τρόπους της, ὡς γυναικὸς τοῦ κόσμου τὴν διέθεσε καλὰ πρὸς ὅλους.

Ὅταν ἀργότερα οἱ ξένοι ἔφυγαν καὶ μόνοι οἱ συγγενεῖς τῆς Ἑλένης ἔμειναν, ἡ Σόνια ἐκατάλαβεν ὅτι ὁ Sachas ἦτο ὁ κύριος ὅλου αὐτοῦ τοῦ κόσμου τῶν ἁπλῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι κοντὰ μὲ αὐτὸν ἐζήτοῦσαν καὶ αὐτοὶ νὰ μυηθοῦν εἰς μίαν ζωήν, ἡ ὁποία τοὺς ἦτο ξένη.

Ἐκατάλαβεν ἀκόμη ὅτι ὁ Sachas ἔκαμνε κατάχρησιν τῆς κοινωνικῆς ὑπεροχῆς του ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, τοὺς ὁποίους ὄχι μόνον δὲν ἐλογάριαζε, ἀλλὰ καὶ ἐπεριφρονοῦσεν ἀρκετά.

Μὲ ἕνα βλέμμα της καὶ μὲ δύο λέξεις της εἶχεν ἐννοήσει τὴν ἀπόστασιν ἡ ὁποία ἐχώριζε τὸν Ἀλέκον ἀπὸ τὸν κύκλον τῶν συγγενῶν τῆς γυναικός του, τὴν στενοχωρίαν καὶ αὐτῶν καὶ ἐκείνου, ὅταν συνέπιπτε νὰ εὑρεθοῦν μαζῆ, καὶ τὴν ἀμηχανίαν καὶ ἀγωνίαν τῆς Ἑλένης εἰς τὰς περιστάσεις αὐτάς.

Μόλις ὁ ἀδελφός της ἀπετόλμησε νὰ εἰπῇ δύο λέξεις, νὰ ἀνοίξῃ ὁμιλίαν, ἡ ἀτυχὴς γυναῖκα ἀνεπήδησεν ἀπὸ τὴν θέσιν της, ἐφαίνετο ὡς νὰ ἐπερίμενε κάποιαν καταστροφήν. Καὶ ἐν τούτοις ὁ ἀδελφός της δὲν ἦτο οὔτε ἀγράμματος, οὔτε κουτός. Μόνον τοῦ ἔλειπεν ὡς ἔλειπεν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἰδικούς της τὸ κοινωνικὸν βερνίκωμα, τὸ τάκτ τῶν ἀνθρώπων τοῦ κόσμου, ἡ ἀναγκαία κοινωνικὴ δεξιότης καὶ πνευματικὴ εὐστροφία, ὥστε νὰ μὴ λέγουν ὅ,τι σκέπτονται, ὅταν δὲν πρέπει καὶ νὰ σιωποῦν ὅταν πρέπῃ.

Αἱ γυναῖκες τῶν ἀδελφῶν της ἦσαν χειρότεραι ἀκόμη, κακοενδυμένες πάντοτε, χωρὶς καμμίαν χάριν, καμμίαν ἀβρότητα γυναικείαν· ἔκαμναν φοβερὰν παρατονίαν καὶ εἰς τὰς στενωτέρας ἀκόμη οἰκογενειακὰς συναναστροφάς.

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο ἐφοροῦσαν βαρειὰ μεταξωτὰ φορέματα, τὰ ὁποῖα ἔκλαιαν ἐπάνω των, μὲ ντανταλέες καὶ πασμαντεριὰ καὶ χάνδρες, καὶ ἄλλα στολίσματα, σωστὲς βιτρίνες ἐμπορικῶν, ὡς ἐσυνείθιζε νὰ λέγῃ ὁ Ἀλέκος. Εἰς τὰ μαῦρα καὶ χονδροκομμένα χέρια των τὰ διαμάντια καὶ τὰ σμαράγδια ἐφαίνοντο ὡς νὰ ἔχαναν τὴν λάμψιν των καὶ νὰ μεταβάλλοντο εἰς γυαλόπετρες. Χονδρές, καλοθρεμμένες, ἄσπρες, κόκκινες, χωρὶς καμίαν ἔκφρασιν, εἶχαν τὴν προπέτειαν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι βασίζονται μόνον εἰς τὰ χρήματα.

Ἡ μόνη συμπαθὴς φυσιογνωμία ἦτο ἡ τοῦ γέρω Μηνᾶ. Αὐτὸς ἐφαίνετο ἄνθρωπος ὄχι εὐχαριστημένος οὔτε ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του, οὔτε ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ εἶχε μίαν ἀφελῆ εἰλικρίνειαν καὶ εἰς τὰ λόγια καὶ εἰς τὰς κινήσεις του. Χωρὶς νὰ περιμένῃ νὰ τελειώσῃ ὁ υἱός του τὴν φράσιν του, ἔφερε πρὸς τὴν Σόνια τὸ μικρὸ ἐγγονάκι του. Δόσε φιλάκι τῆς κυρίας, εἶπε· καὶ ἔπειτα τὴν ἐρώτησεν ἂν αὐτὴ ἔχῃ παιδιά. Δηλαδὴ σᾶς ρωτῶ, ὄχι γιατὶ μοιάζετε μητέρα; εἶσθε τόσο νέα. . .

Ἦταν ἕνας τρόπος διὰ νὰ τὴν κάμῃ νὰ ὁμιλήσῃ διὰ τὴν οἰκογένειάν της, διὰ τὸν ἄνδρα της. Διότι ὁ κ. Μηνᾶς ἀφό-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ

— Βροῦνε, γιατὶ εἶσαι λυπημένος; εἶπεν ἡ καλὴ παιδούλα μὲ τὰ μαῦρα μάτια καὶ τὰ χρυσᾶ μαλλιά, καθισμένη στὸ πλάϊ τοῦ νέου ποιητοῦ.

Βραδιὰ μαγική!... Ἡ θάλασσα κάτω ἀπὸ τ' ἀπαλᾶ φιλήματα τοῦ φεγγαριοῦ ἔλαμπε σὰν λυωμένο ἀσήμι καὶ ὁ ἀέρας ἔφερνε μιὰ ἁλμυρὴ μυροδιὰ καὶ κινοῦσε τὰ ξανθὰ μαλλιὰ τῆς ἄσπρης παιδούλας. Ὁ Βροῦνος κύτταζε μὲ προσοχὴ τὴ θάλασσα, σὰν νὰ ἤθελε νὰ μάθῃ τὸ ἀτέλειωτο μυστήριο της. Ἀδύνατος, ὠχρός, εἶχε κατάμαυρα μαλλιὰ καὶ μάτια ὀνειροπόλου.

Δὲν εἶχε γονεῖς, δὲν εἶχε συγγενεῖς, δὲν εἶχε τίποτα ἄλλο ἀπὸ τὴν μεγάλην ἀγάπην τῆς ξανθῆς καὶ ἀγαπητῆς κόρης. Ὁ πατέρας του πέθανε ἀρκετὰ νέος καὶ ἡ μητέρα του τὸν ἠκολούθησε καὶ αὐτὴ γλήγορα. Ὁ Βροῦνος ἔμεινεν εἰς ἡλικίαν δώδεκα χρόνων μονάχος στὸν κόσμο, ἀναγκασμένος, ἂν καὶ ἀκόμη παιδὶ νὰ ἐργάζεται γιὰ νὰ ζήσῃ. Εἰς τὴν ἀρχὴ ἔμενεν ὑπάλληλος εἰς ἕνα κατάστημα σουρωῶν. Ἔπειτα ἕνας νέος δικηγόρος τὸν ἐπῆρε ὡς γραμματέα, ἀλλ' ὁ Βροῦνος δὲν ἦτο καμομένος δι' αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς ζωῆς. Ὅταν ἦτο δέκα ὀκτὼ χρόνων ἐξέδωκεν ἕνα ὡραῖον τόμον ποιημάτων, τὰ ὁποῖα ἔκαμαν μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον τοῦ Παρισιοῦ· κατόπιν ἄλλαι ἐκδόσεις τὸν ἔκαμαν ν' ἀποκτήσῃ λαμπρὰν θέσιν εἰς τὸ δύσκολον στάδιον τῆς τέχνης.

— Βροῦνε, εἶπε ἀκόμη σιγὰ μὲ τόνον παρακλητικόν. Βροῦνε, γιατὶ εἶσαι λυπημένος;

Ἐκεῖνος ἐταράχθηκε, ἐπέρασε τὸ χέρι του ἀπὸ τὸ μέτωπό του σὰν νὰ ἤθελε νὰ διώξῃ μίαν λυπηρὰν σκέψιν, ἡ ὁποία τοῦ ἐθασάνιζε τὸ μυαλὸ καὶ «γιατί;». ... εἶπε θλιμμένος.

— Βροῦνε, θὰ μὲ κάμῃς νὰ ξεθάνω! Τοῦ εἶπε παρακλητικὰ κλαίουσα· τί ἔχεις; γιατὶ δὲν μοῦ λὲς τὴν λύπη ποῦ σὲ κατατρώγει κάθε μέρα μὲ τόσην δύναμιν;

— Μαρία ξέρεις πόσο σ' ἀγαπῶ, ὅμως.....,

— Εἰς τ' ὄνομα τῆς μητέρας σου, εἰς ὅ,τι ἔχεις πλέον ἀγαπητὸν στὴν γῆν, πές μου τί ἔχεις;

— Μαρία, μὴν μὲ βασανίζεις μὴν μὲ λὲς ἄπιστο. Ἐὰν τὸ κάμῃς θὰ εἶνε ἀδικαιολόγητη ὕβρις τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲν ἄξιζα! καὶ ἔκλαιε σιωπηλά, μὲ τὸ κεφάλι γέρμένο στὸ στῆθος.

— Βροῦνε, κλαίεις, ὑποφέρεις, εἰπέ μου, σὲ παρακαλῶ, ποία εἶνε ἡ αἰτία τῆς λύπης σου;

— Δὲν μπορεῖς νὰ τὴν μάθῃς.

— Δὲν ἔχω τὸ δίκαίωμα;

— Ναί, εἶνε πολὺ λυπηρά

— Βροῦνε, ποτὲ δὲν ἤμουν δηλή, τὸ ξέρεις, καὶ ἡ καρδιά μου ξέρει νὰ ὑποφέρῃ, ἡ ψυχή μου γνωρίζει, νὰ εἶνε δυνατή. Λοιπὸν πέρασε.

— Αὐτὸ εἶνε ὅλο. Γνωρίζεις ὅλην μου τὴν ζωή, τὴ γεμάτη ἀπὸ περισπασμοὺς καὶ λύπες· ξέρεις τὴν τύχη τῆς νεότητός μου, καὶ πόσο ὑποφέρω ἀκόμη. Τὸ γνωρίζεις αὐτὸ καὶ ἀκόμη πόσο σ' ἀγαπῶ. Ὁ μοναδικὸς θησαυρὸς ποῦ ἔχω στὴν γῆν εἶσαι σύ, εἰς σὲ ἐθυσίασα ὅλην τὴν ὕπαρξίν μου! Μιὰ ἡμέρα σοῦ εἶπα: Μαρία, ἀλλοίμονον ἂν μὲ ἐγκαταλείπῃς, ἡ ζωή μου δὲν ἔχει πλέον κανένα σκοπόν. Θυμᾶσαι; Ἦτο ἕνα θαυμάσιο πρωὶ τοῦ Μαΐου, ὀλόγυρα τὰ τριαντάφυλλα καὶ οἱ κρίνοι ἑνώνονται εἰς δεσμοὺς παντοτεινοὺς καὶ μυρισμένους καὶ ἡμεῖς ἐπερπατούσαμεν εἰς δρόμον σπαρμένον ἀπὸ ἄσπρες κυκλαμιές, εὐτυχισμένοι ἀνάμεσα εἰς τὴν δόξαν τοῦ φωτὸς καὶ τῶν ἀρωμάτων. Αἱ ψυχαί μας γοητευμέναι ἀπὸ τὴν ἑορτάζουσαν φύσιν ἐψιθύριζαν ἕνα ὕμνον εἰς τὸν Θεὸν τοῦ Ἔρωτος. Ἐνθυμεῖσαι;

Ἡ Μαρία ἔσκυψε τὸ κεφάλι, καὶ ἀνεστέναξε δυνατά.

- Τότε ἤσουν χαρούμενος, εἶπε· ἡ ζωὴ ἐπερνοῦσε πλέον ὡραία καὶ πλέον ἥσυχη. Ἀλλὰ τώρα.....

— Μαρία, εἶπες ὀλίγο πρὶν πῶς ἔχεις καρδιὰ δυνατὴ καὶ ψυχὴ ποῦ δὲν καταβάλλεται μὲ τὸ πρῶτο κτύπημα, ἀλλὰ δὲν μοῦ φαίνεται νὰ εἶνε ἔτσι. Ἐγὼ βλέπω τώρα εἰς τὰ φωτινὰ μάτια σου νὰ λάμπῃ ἕνα δάκρυ σὰν μαργαριτάρι, καὶ εἶδα νὰ περνᾷ ἀπὸ τὸ μέτωπόν σου ἕνα σύννεφο ἀδυναμίας. Ὀλίγο πρὶν δὲν ἔλεγες τὴν ἀλήθεια, τὰ λόγια σου ἔκρυπταν ἕνα ψέμμα ἀγάπης. Ὄχι, ἔχεις πολὺ ἀδύνατη τὴν ψυχὴ καὶ τὴν καρδιά.

— Εἶμαι συγκινημένη, ἀλλ' ὄχι δι' αὐτό, διὰ τὸ ὁποῖον νομίζεις.

Ἡ συγκίνησις εἶνε αἴσθημα τῶν ψυχῶν ποῦ αἰσθάνονται πολύ, καὶ ποῦ γνωρίζουν νὰ ὑποφέρουν σιωπηλά. Ἡ κατάπτωσις εἶνε τῶν δειλῶν ψυχῶν, τῶν ψυχῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν γνωρίζουν νὰ ζοῦν καὶ νὰ ἀγωνίζωνται. Ἡ ἰδική μου εἶνε συγκίνησις. Ἡ γυναῖκα πρέπει νὰ εἶνε γενναία, αὐτή, ἰδίως πρέπει νὰ ἔχῃ θάρρος διὰ νὰ ἐκτελῇ, ὅπως πρέπει τὸ ὑψηλὸν καθῆκον, τὸ ὁποῖον τῆς ἐμπιστεύθη ὁ Θεός. Ἡ γυναῖκα πρέπει νὰ εἶνε ὁ παρηγορητικὸς ἄγγελος, ἡ καλὴ θεά, ἡ ὁποία ὀφείλει ν' ἀγαπᾷ τοὺς ἀδυνάτους καὶ ν' ἀγρυπνῇ εἰς τὰ βήματά των πάντοτε καλὴ καὶ ταπεινή. Ἀλλὰ διατὶ κλαῖεις, Βροῦτε; διατί κλαίεις ἔτσι;

— Μαρία, φθάνει πλέον· σὲ παρακαλῶ. Ἔχω ἐδῶ μέσα εἰς τὸ στῆθος κάτι, τὸ ὁποῖον μὲ βασανίζει, μέ καίει, μὲ θανατόνει Μαρία εἶσαι καλή, τόσον γενναία, λυπήσουμε. Ἐγὼ εἶμαι ἀδύνατος, ἀλλ' ὄχι δειλός, τὸ ξέρεις. Ἠγωνίσθην πάντοτε μὲ δύναμιν καὶ πάντοτε ἐνίκησα· ἀλλὰ τώρα δὲν ἔχω πλέον δύναμιν· ἡ ζωή μου ὀλιγοστεύει ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ αἰσθάνομαι ὅτι δὲν ἠμπορῶ πλέον νὰ ζήσω πολὺν καιρὸν καὶ ν' ἀγωνίζωμαι! Εἶσαι γενναία; Τώρα εἶνε ἀνάγκη ν' ὁπλισθῇς μὲ ὅλον τὸ θάρρος σου καὶ νὰ ἑτοιμασθῇς νὰ ὑποφέρῃς τὸ πλέον σκληρὸν κτύπημα, τὸ ὁποῖον δίδει ἡ τύχη· εἶνε ἡ στιγμὴ τῆς δοκιμασίας. Μαρία, σοῦ ὁμιλῶ ἐν ὀνόματι τοῦ καθήκοντος, ἐν ὀνόματι τῆς δικαιοσύνης, μὴ μὲ καταρασθῇς, σὲ παρακαλῶ· δὲν θὰ ἠμπορέσω νὰ σὲ πάρω γυναῖκά μου, ποτέ, ποτέ.....

Ἐκείνη ὠχρίασε, ἔτρεμε σὰν φύλλο καὶ μὲ μεγάλη λύπην εἰς τὴν φωνήν, εἶπε: γιατί;

— Ἐγὼ δὲν θὰ ζήσω πολὺ ἀκόμα!

— Ποῖος σοῦ τὸ εἶπε;

— Τὸ ξέρω καλά, τὸ αἰσθάνομαι. Ἔχω ἐδῶ μέσα εἰς τὸ στῆθος κάτι, τὸ ὁποῖον μὲ τρώγει σιγά, σιγὰ καὶ μοῦ καταστρέφει τὴν ζωήν. Εἶνε ἀσθένεια ποῦ δὲν θεραπεύεται. Εἰς τὴν ἰδικήν μου, Μαρία, ἐμπρὸς ἡ ἐπιστήμη σταματᾷ.

Διώξε, Βροῦνε, διώξε ἀπὸ τὸ νοῦν σου τὰς λυπηρὰς αὐτὰς σκέψεις. Οἱ ἀγῶνες ὅπου ἐπέρασες καὶ αἱ λύπαι ἄφησαν εἰς τὴν καρδιά σου μίαν πληγὴν αἱματωμένην, τὴν ὁποίαν ἐγὼ μονάχα ξέρω νὰ ἐπουλώσω, ἐγὼ μονάχη μὲ τὴν θερμότητα τῆς ἀγάπης μου, μὲ τὴν γλύκα τῶν φιλημάτων μου..... καὶ ἔσκυψε ἀπὸ πάνω του, ὥστε τὰ χρυσᾶ μαλλιά της νὰ ἐγγίζουν τὸ κερένιο καὶ ἀδύνατο πρόσωπό του.

Ἀλλ' ὁ Βροῦνος τὴν ἀπεμάκρυνε μὲ κίνημα ἀγάπης καὶ εἶπε: «ἐγὼ δὲν ἐμπαίζω τὸν ἑαυτό μου! ὄχι δὲν θὰ θεραπευθῶ καὶ πρέπει νὰ σ' ἀρήσω· τὸ αἰσθάνομαι.

— Ἀλλὰ τί πειράζει πῶς ὑποφέρεις, πῶς εἶσαι ἄρρωστος; Μήπως ἐγὼ δὲν ξέρω νὰ δυναμώσω μὲ τὴν πνοήν μου τὴν ζωήν σου, καὶ μὲ τὴν ἀγάπη μου νὰ σὲ σώσω; Βροῦνε, ἂν μ' ἐγκαταλείψῃς, ἐγὼ βέβαια δὲν θὰ ἠμπορέσω νὰ ζήσω.

— Μαρία, ξέρεις πόσο κακὸ μοῦ κάμνεις νὰ ὁμιλῇς ἔτσι καὶ ὅμως δὲν ἠμπορῶ νὰ κάμω τίποτε. Τέσσερα χρόνια πέρασαν χαρᾶς λεπτῆς, χαρᾶς θείας ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ ἐγνωρίσθημεν. Τότε ἐγὼ δὲν ἐγνώριζα τὴν φοβερὰν ἀλήθεια, τώρα ὅπου τὴν γνωρίζω, τὴν αἰσθάνομαι, δὲν θέλω ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ σέ;

Δὲν ξέρεις τί καθήκοντα ἔχει ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν γῆν; Δὲν ξέρεις ὅτι ἀπὸ τὴν ἕνωσίν μας θὰ γεννηθοῦν παιδιά, τὰ ὁποῖα θὰ εἶναι δυστυχῆ, ὅπως ἐγώ;

Ἡ Μαρία ὠχρὰ μὲ τὸ κεφάλι γερμένο ἐπάνω στὸ χέρι της, ἔκλαιε.

— Βροῦνε, εἶπε, σηκόνοντας τὸ ὡραῖο ξανθὸ κεφάλι, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον τὸ φεγγάρι ἔδιδεν ἕνα γλυκὸ φίλημα· εἶνε πολὺ σκληρὰ ἡ δοκιμασία, εἶνε πολὺ φοβερὸν τὸ κτύπημα, τὸ ὁποῖον μοῦ σπαράζει τὴν καρδιά.

— Εἶνε τὸ καθῆκον, Μαρία, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ νικήσῃ τὴν ἀγάπην εἰς τὴν ὑπερτάτην ταύτην στιγμήν· χαῖρε.... καὶ ἐδοκίμασε ν' ἀπομακρυνθῇ.

— Ὄχι, στάσου, Βροῦνε, πές μου πῶς δὲν θὰ μ' ἐγκαταλείψῃς, πῶς θὰ μ' ἀγαπᾷς πάντοτε, πῶς θὰ εἶμαι δική σου..

— Δὲν ἠμπορῶ. Τὸ καθῆκον μοῦ τὸ ἀπαγορεύει, εἶπε συγκινημένος καὶ ἀποφασισμένος.

— Τὸ καθῆκον... εἶπε κλαίουσα ἡ Μαρία.

—

Μιὰ γόνδολα ἐπέρασεν αὐλακόνουσα τὴν θάλασσαν καὶ μέσα εἰς τὸ μυστήριον τῆς φεγγαρολουσμένης αὐτῆς βραδιᾶς, τὸ τραγοῦδι τοῦ γοντολιέρη ἀνέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν ὡς ὕμνος χαρᾶς.

του τὴν εἶδε μὲ τὸν γαμβρόν του, ὑπωπτεύθη ὅ,τι ἀκριβῶς εἶχεν ὑποπτευθῆ καὶ ἡ Ἑλένη '

Ὁ Ἀλέκος ἀνησύχησεν, ἡ Ἑλένη ἐκοκκίνισεν, ὁ ἀδελφός της ἐννοοῦσε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν διακοπεῖσαν ὁμιλίαν του καὶ ἡ σύζυγός του μὲ ἀρκετὴν αὐθάδειαν, εἶπε : ἄφησε τώρα τὴν κουβέντα καὶ πᾶμε. Τὰ παιδιὰ νυστάζουν.

Ὁ Ἀλέκος, χωρὶς νὰ φαίνεται ὅτι ἐπρόσεχεν εἰς ὅλους αὐτούς, εἶπεν εἰς τὴν Σόνια : Δὲν μένεις νὰ γευματίσῃς μαζῆ μας ;

Ὁ κ. Μηνᾶς ἐξερόβηξε, κατελήφθη ἀπὸ δειλίαν καὶ ἔβλεπεν ἀνήσυχος πότε τὴν Σόνιαν καὶ πότε τὴν Ἑλένην. Ἐφαίνετο ὡς νὰ εἶχε νὰ εἰπῇ ἀκόμη κἄτι, ἀλλὰ δὲν ἐτολμοῦσε. Οἱ ἄλλοι εἶχαν σηκωθῆ καὶ ἑτοίμαζαν τὰ παιδιά. Ἡ Ἑλένη ἀνήσυχος καὶ αὐτή, εἶδε τὸν πατέρα της, ἐστράφη πρὸς τὸν ἄνδρα της καὶ ἔπειτα, ὡς νὰ ὑπετάσσετο εἰς διαταγὴν τοῦ τελευταίου εἶπε. Μείνετε. Θὰ μᾶς κάμετε πολλὴν εὐχαρίστησιν.

Ὁ κ. Μηνᾶς ἐξερόβηξε, ἐξεροκατάπιε, ἐλπίζων ὅτι πρόσκλησις διὰ τὸ γεῦμα θὰ ἀπευθύνετο καὶ πρὸς αὐτόν. Ἀλλὰ ὅταν εἶδε κατὰ πρόσωπον τὸν γαμβρόν του ἔτρεξε νὰ πάρῃ τὸ καπέλλο του.

Ἡ Σόνια δὲν ἔμεινεν Ἦτο πολὺ κουρασμένη ἀπὸ τὰς συγκινήσεις τῆς ἡμέρας Ἤθελε νὰ εὑρεθῇ μόνη, νὰ συγκεντρώσῃ τὰς σκέψεις της, νὰ ἐννοήσῃ καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία τὸν ἑαυτόν της, νὰ μελετήσῃ τὴν διαγωγήν της τῆς ἡμέρας αὐτῆς, νὰ ἰδῇ τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ αὔριον. Εσηκώθη λοιπὸν ἀποφασισμένη. Ὁ Ἀλέκος ἡτοιμάζετο νὰ τὴν συνοδεύσῃ.

Ὄχι, εὐχαριστῶ, θὰ 'πάω μόνη, εἶπε. Τώρα ὡρισμένως δὲν εἶχε πλέον τὸ θάρρος νὰ εὑρεθῇ μόνη μὲ τὸν Sacha, τὸν ἄνδρα τῆς νέας ἐκείνης γυναικός, ἡ ὁποία τῆς ἐφαίνετο τόσον τρομασμένη καὶ τόσον δυστυχής. Φωνάξανέ μου ἄμαξαν, εἶπε Καὶ ἐχαιρέτισεν ὅλους βιαστικά, ἀφοῦ διὰ τελευταίαν φορὰν περιέφερε τὸ βλέμμα της εἰς κάθε σημεῖον, ὡς νὰ ἐζήτει νὰ πεισθῇ ὅτι οὔτε ἡ ἀγάπη, οὔτε ἡ εὐτυχία, οὔτε ἡ χαρὰ εἶχαν θέσιν μέσα ἐκεῖ.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Μπακαλάος ἄσπρη σάλτσα : Βάζετε ἀπὸ τὸ βράδυ εἰς τὸ νερὸ τὸν μπακαλάο, ὅπως συνήθως, διὰ νὰ ξαρμιρίσῃ καὶ ἔπειτα τὸν καθαρίζετε ἀπὸ τὰ κόκκαλα καὶ τὶς πέτσες, καὶ ἀφοῦ τὸν καθαρίσετε βάζετε εἰς ἕνα ἀναλητὸ μέρος π.χ. μέσα εἰς μία καραβάνα. μιὰ κουταλιὰ φαρίνα,λίγο λάδι καὶ τὴν ψήνετε ὀλίγο, ἔπειτα ρίχνετε νερὸ ὅσο νὰ σκεπάζεται ὁ μπακαλέος, ἕνα κρεμιδάκι, λίγο μαντανό, λίγο σέλινο καὶ ἕνα δύο καρότα καὶ τὸ ζουμὶ ἑνὸς λεμονίου καὶ ἅμα πάρουν βράσι, βάζετε καὶ τὸν μπακαλάο καὶ βράζει. Κατόπιν κάνετε ἄσπρη σάλτσα μὲ μισὸ γάλα καὶ μισὸ ἀπὸ τὸ ζουμὶ ποῦ ἔβρασε ὁ μπακαλάος, τὸν σερβίρετε καὶ τὸν σκεπάζετε μὲ τὴν σάλτσα αὐτή. Ἡ ἄσπρη σάλτσα γίνεται μὲ μιὰ κουταλιὰ βούτυρο, μιὰ καὶ μισὴ φαρίνα τὴν ὁποίαν ψήνετε μὲ τὸ βούτυρο, χωρὶς νὰ κοκκινίσῃ καὶ ἔπειτα τὴν ἀναλύετε μὲ τὸ γάλα καὶ τὸ ζουμὶ καὶ τὴν κάνετε πικτὴ σὰν κρέμα ἀρεά.

ΟΙ ΚΛΗΡΩΘΕΝΤΕΣ ΑΡΙΘΜΟΙ

τῶν δι' ἀνανέωσιν συνδρομῶν 1ης Ἰανουαρίου ἀποδείξεων τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν»

Τὴν προπαρελθοῦσαν Τρίτην, ἔγινεν εἰς τὰ γραφεῖα μας ἡ κλήρωσις τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀποδείξεων τῶν συνδρομητριῶν μας, αἱ ὁποῖαι προεπλήρωσαν τὴν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1905 συνδρομήν των.

Οἱ κληρωθέντες ἀριθμοὶ καὶ κερδίζοντες ἀνὰ ἓν ἀγαλμάτιον γύψινον εἶναι οἱ ἑξῆς: ὁ ἀριθ. 2276, 2247, 164, 26, 157, 2248, 2225, 2262, 19 καὶ 2268. Οἱ ἀριθμοὶ 33, 44, 2221, 2269, 165, 118, 2290, ἐκέρδισαν ἀνὰ μίαν καρφίτσαν καπέλλου. Ὁ ἀριθ. 2164 μίαν καρφίτσαν λαιμοδέτου, ὁ ἀρ. 28 μίαν παραμάναν art nouveau. Οἱ ἀριθ. 160, 6, 29, 34, 2281, 45, 168, 7, 15, 119 καὶ 54 ἀνὰ ἕνα τόμον τῆς Χειραφετημένης, μυθιστορήματος πρωτοτύπου τῆς κ. Κ. Παρρέν.

Οἱ ἀριθμοὶ 2169, 2284, 14, 46, 2250, 27, 2275, 2289, 166, 2291 ἀνὰ ἕνα τόμον Μαγίσσης τῆς κ. Κ. Παρρέν. Οἱ ἀριθ. 2266, 167, 155, 2273, 42, 41, 156, 2256, 12, 2284 τὸ βιβλίον τῆς Ζωῆς ἑνὸς ἔτους τῆς κ. Κ. Παρρέν.

Οἱ ὑπόλοιποι ἀριθμοὶ παρέχουν τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς κατόχους των νὰ προμηθευθοῦν τὰ ἄνω τρία βιβλία τῆς κ. Κ. Παρρὲν μὲ τὰς ἀκολούθους ἐκπτώσεις : τὴν Χειραφετημένην, τιμωμένην 3 δρ. ἀντὶ 2 μόνον δραχμῶν. Τὴν Μάγισσαν ἐπίσης. Τὴν Ζωὴν ἑνὸς Ἔτους, τιμωμένην 5 δρ. ἀντὶ τριῶν μόνον.

Πάντα τὰ κερδισθέντα εἴδη δὲν ἀποστέλλονται, ἀλλὰ παραδίδονται εἰς τὸ γραφεῖον μας, ὁδὸς Πανεπιστημίου 27, ἐπὶ προσαγωγῇ τῆς φερούσης τὸν ἀριθμὸν διπλοτύπου ἀποδείξεως.

Νέα κλήρωσις θὰ γίνῃ τὴν 15ην Ἀπριλίου, διὰ τὰς συνδρομητρίας μας, ὧν ἡ συνδρομὴ ἀρχίζει ἀπὸ 8ης Μαρτίου 1905 καὶ αἱ ὁπαῖαι θὰ προκαταβάλουν αὐτὴν ἀμέσως. Αἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐπιθυμοῦσαι νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν κλήρωσιν αὐτὴν παρακαλοῦνται τὰ ἀποστείλουν ἀμέσως τὰς συνδρομάς των διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν γνωστὴν διεύθυνσιν τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν».

Παρακαλοῦνται αἱ κ. κ συνδρομήτριαι, τῶν ὁποίων ἡ συνδρομὴ λήγει σήμερον, νὰ ἀποστείλουν τὸ ἀντίτιμον τῆς νέας συνδρομῆς των ἐντὸς τοῦ μηνός. Αἱ ἐπιθυμοῦσαι νὰ παραιτηθοῦν, παρακαλοῦνται νὰ ἐπιστρέψουν εὐθὺς τὸ σημερινὸν φύλλον.

Αἱ συνδρομήτριαι αἱ καθυστεροῦσαι τὴν συνδρομήν των τοῦ λήξαντος ἔτους, καθὼς καὶ αἱ κ. κ. ἀνταποκρίτριαι, ὅσαι δὲν ἔχουν ἐξοφλήσει παλαιοὺς λ)σμούς των παρακαλοῦνται νὰ πράξουν τοῦτο ἀμέσως.

Τὰ Βιβλία τῆς Ἀδῆς. Ὑπὸ κ. Κ. Παρέν. *Ἡ χειραφετημένη καὶ ἡ Μάγισσα.* Εἰς τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ μελετᾶται καὶ εἰκονίζεται ἡ γυνὴ τῆς παλαιᾶς ἀνατροφῆς ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς γυναῖκας τοῦ σημερινοῦ πολιτισμένου κόσμου, τὰς ἀνατρεφομένας μὲ τὸ πρακτικὸν πνεῦμα καὶ τὴν ὀρθὴν τοῦ προορισμοῦ των ὡς ἀνθρωπίνων ὄντων ἀντίληψιν.

Εἰς τὴν Χειραφετημένην περιγράφονται ὁ βίος, τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῆς Κ)πόλεως, εἰς τὴν Μάγισσαν ἡ ζωὴ τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Καὶ τὰ δύω συγκινοῦν, τέρπουν καὶ διδάσκουν. Ἀνατέμνουν τὴν γυναικείαν καρδίαν καὶ δίδουν πλήρη ἰδέαν τῶν πλεονεκτημάτων τῆς νέας ἐπὶ τῆς παλαιᾶς ἀνατροφῆς.

Καθὲν ἀπὸ τὰ βιβλία αὐτὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ 400 περίπου σελίδας καὶ τιμᾶται διὰ τὰς Ἀθήνας δρ. 3 διὰ τὰς ἐπαρχίας 3,50 καὶ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 3.

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται πρὸς τὴν κ. Κ. Παρρέν, ὁδὸς Πανεπιστημίου ἀρ. 27 καὶ συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου.